

ΛΥΣΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
ΕΙΔΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ - ΔΟΜΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. Να μετατρέψεις τις παρακάτω απλές προτάσεις σε ελλειπτικές:

α) Οι ηθοποιοί είναι καλλιτέχνες.	Είναι καλλιτέχνες.
β) Η επιτροπή βράβευσε τους καλλιτέχνες.	Τους βράβευσε.
γ) Τα φρούτα είναι υγιεινά.	Υγιεινά φρούτα / Είναι υγιεινά.
δ) Το εστιατόριο είναι πολυτελές.	Πολυτελές εστιατόριο / Είναι πολυτελές.
ε) Το παιδί μαθαίνει κιθάρα.	Μαθαίνει κιθάρα.

2. Να μετατρέψεις σε επαυξημένες τις παρακάτω απλές προτάσεις προσθέτοντας όσους προσδιορισμούς μπορείς:

- Εμφανίστηκε ο καθηγητής.
- Οι εργάτες φόρτωσαν ξύλα το αυτοκίνητο.
- Ο φιλόλογος ορίζει τους επιμελητές.
- Ο Γιώργος φαίνεται κακόκεφος.
- Παίζω με τα παιχνίδια.

3. Να προσθέσεις στις παρακάτω ελλειπτικές προτάσεις τους κύριους όρους που λείπουν:

1. Εκδρομή.	Θα πάω στην εκδρομή.
2. Εσύ;	Εσύ θα πας ;
3. Καλό ταξίδι!	Σου εύχομαι καλό ταξίδι !
4. Ώρα καλή!	Ώρα καλή να έχετε !
5. Έξυπνο αστείο.	Έξυπνο είναι το αστείο σου.
6. Ώρα για παιχνίδι.	Είναι ώρα για παιχνίδι.
7. Εύκολες ερωτήσεις.	Εύκολες ήταν οι ερωτήσεις.

8. Κουράστηκα! **Εγώ κουράστηκα!**
9. Με έδιωξαν ! **Αυτοί με έδιωξαν!**
10. Προσοχή, αυτοκίνητο! **Προσοχή, έρχεται αυτοκίνητο!**

4. Να βρείτε τους κύριους όρους των προτάσεων και να τις χαρακτηρίσετε ως προς τα συστατικά (απλή, ελλειπτική, επαυξημένη):

1. Το κουδούνι του σχολείου χτύπησε
Επαυξημένη (Υποκείμενο + Προσδιορισμός + Ρήμα)
2. Οι μαθητές μπήκαν στην τάξη.
Επαυξημένη (Υποκείμενο + ρήμα + Προσδιορισμός)
3. Τα παιδιά δεν πήγαν σχολείο.
Επαυξημένη (Υποκείμενο + ρήμα + Προσδιορισμός)
4. Έρχεται η καθηγήτρια.
Απλή (ρήμα +Υποκείμενο)
5. Τα μαθήματα είναι δύσκολα;
Απλή (Υποκείμενο + συνδετικό ρήμα + κατηγορούμενο)
6. Η Νεφέλη έβγαλε το παλτό της.
Απλή (Υποκείμενο + μεταβατικό ρήμα + αντικείμενο)
7. Μ' έδιωξαν.
(Αντικείμενο + ρήμα)
8. Η καθηγήτρια της γυμναστικής είναι πολύ καλή.
Επαυξημένη (Υποκείμενο + προσδ. + συνδετικό ρήμα + προσδ. + κατηγορ.)
9. Η αυλή είναι μεγάλη.
Ελλειπτική (Υποκείμενο + συνδετικό ρήμα + κατηγορούμενο)

10. Είναι καλός άνθρωπος.

Επαυξημένη (συνδετικό ρήμα + προσδιορισμός + κατηγορούμενο)

5. **Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς το περιεχόμενό τους (αποφαντικές, ερωτηματικές, προστακτικές, επιφωνηματικές):**

1. Μη μιλάτε δυνατά. **Προστακτική**

2. Η Ελένη δεν έγραψε καλά στο διαγώνισμα. **Αποφαντική**

3. Πόσο ψήλωσε ο Γιώργος! **Επιφωνηματική**

4. Μήπως χρειάζεσαι βοήθεια; **Ερωτηματική**

5. Πόσο γρήγορα περνάει ο καιρός! **Επιφωνηματική**

6. **Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ποιότητά τους (καταφατικές ή αρνητικές):**

1. Μη λες ψέματα. **Αρνητική**

2. Ο καβγάς δε σταματούσε. **Αρνητική**

3. Πόσο γρήγορα πέρασε η ώρα! **Καταφατική**

4. Η κατάσταση είναι δύσκολη. **Καταφατική**

5. Ας μην καθυστερούμε άλλο! **Αρνητική**